

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN KRÔNG BÔNG, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Chu Văn Hồi - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Bà Hoàng Thị Nga - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Krông Bông, tỉnh Đắk Lắk.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Bông tham gia phiên họp:
Ông Lâm Văn Tiến - Kiểm sát viên.

Ngày 04 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Krông Bông mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý 41/2023/TLST-VDS ngày 07 tháng 6 năm 2023 về việc: “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 07/2023/QĐST-VDS ngày 24 tháng 7 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1970

Địa chỉ: TDP H, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk (*có mặt*).

- ***Người bị yêu cầu:*** Chị Bùi Thị Kim H, sinh năm 1989 (*vắng mặt*).

Địa chỉ: TDP H, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk.

Căn cước công dân số: 066189013353 do Cục CSQLHC về TTXH cấp ngày 05/04/2022.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và bản tự khai, bà Nguyễn Thị H trình bày như sau: Vào năm 1988 bà H có kết hôn với ông Bùi Quang H, sinh năm 1966; địa chỉ: TDP H, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk và có 02 người con chung là các cháu Bùi Thị Kim H, sinh năm 1989 và cháu Bùi Thị Kim H1, sinh năm 1999. Tuy nhiên, sau khi sinh cháu Bùi Thị Kim H được khoảng 02 tháng thì cháu bị bệnh bại

não dẫn đến việc cháu không nhận thức được và không làm được bất cứ việc gì và đã được Phòng Lao động và Thương binh xã hội huyện Krông Bông cấp sổ lĩnh tiền trợ cấp xã hội hàng tháng. Theo Bản án số 05/2012/HNGĐST ngày 11/7/2012 của Toà án nhân dân huyện Krông Bông, tỉnh Đắk Lắk đã tuyên Không công nhận bà Nguyễn Thị H và ông Bùi Quang H là vợ chồng, giao cháu Bùi Thị Kim H, sinh năm 1989 cho bà H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng.

Đề thuận lợi trong việc thực hiện các thủ tục và giao dịch dân sự của gia đình. Do đó, bà H làm đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố: Chị Bùi Thị Kim H mất năng lực hành vi dân sự để bà H được đại diện cho chị H trong thời gian chị bị mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Krông Bông nhận định:

[1] Chị Bùi Thị Kim H, sinh năm 1989 là con của bà Nguyễn Thị H và ông Bùi Quang H. Vào ngày 11/7/2012 Tòa án nhân dân huyện Krông Bông xét xử tuyên bố bà H và ông H không phải là vợ chồng. Giao con chung Bùi Thị Kim H cho bà H trực tiếp nuôi dưỡng, chị Bùi Thị Kim H sau khi sinh được khoảng 02 tháng thì cháu bị bệnh bại não dẫn đến việc không nhận thức được và không làm được bất cứ việc gì và thuộc đối tượng được hưởng trợ cấp xã hội tại Phòng Lao động và Thương binh xã hội huyện Krông Bông kể từ tháng 11 năm 2017 đến nay.

Nay bà Nguyễn Thị H yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố chị Bùi Thị Kim H - sinh năm 1989 là người mất năng lực hành vi dân sự.

[2] Tòa án nhân dân huyện Krông Bông đã thụ lý hồ sơ việc dân sự yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự theo yêu cầu của bà Nguyễn Thị H.

Ngày 21/6/2023 Toà án nhân dân huyện Krông Bông đã ban hành quyết định trưng cầu giám định số 22/2023/QĐ-TCGD trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên để giám định sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự của chị Bùi Thị Kim H để có cơ sở giải quyết việc dân sự.

Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 151/KLGD ngày 14/7/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận:

1. Kết luận: Đương sự: Bùi Thị Kim H; Sinh năm: 1989: Giới tính: Nữ. Nơi thường trú: TDP H, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk.

1.1. Kết luận về y học: Hiện tại đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng (Theo Bảng phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 (CD10), có mã số bệnh là F72).

1.2. Kết luận về khả năng nhận thức và khả năng điều khiển hành vi: Hiện tại đương sự: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Xét thấy, tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự 2015 quy định “*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*”.

Do đó, đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị H đề nghị Tòa án tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự đối với chị Bùi Thị Kim H là có căn cứ và phù hợp với các quy định của pháp luật nên cần chấp nhận.

[3] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Krông Bông, tỉnh Đắk Lắk tham gia phiên họp:

Về tố tụng: Thẩm phán, thư ký và đương sự tuân theo đúng pháp luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Sau khi nghiên cứu hồ sơ việc dân sự, lời khai của người yêu cầu thể hiện chị Bùi Thị Kim H - sinh năm 1989 mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình. Chị H bị bệnh bại não dẫn đến việc không nhận thức được và không nhận thức được hành vi của mình. Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 151/KLGĐ ngày 14/7/2023 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với chị Bùi Thị Kim H – sinh năm 1989. Hiện tại đương sự bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng và mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Nay bà Nguyễn Thị H yêu cầu Tòa án giải quyết tuyên bố chị Bùi Thị Kim H - Sinh năm 1989, là người mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ. Do vậy căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự và khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 376, Điều 377, Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015 đề nghị Tòa án nhân dân huyện Krông Bông chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị H về việc yêu cầu tuyên bố chị Bùi Thị Kim H mất năng lực hành vi dân sự.

[4] Về chi phí giám định pháp y tâm thần: Bà Nguyễn Thị H đã tự nộp tại Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên và không có yêu cầu gì nên không đặt ra để xem xét, giải quyết.

[5] Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị H phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

Căn cứ khoản 1 Điều 4; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị H.

Tuyên bố: Chị Bùi Thị Kim H - sinh năm 1989. Nơi cư trú: TDP H, thị trấn Krông K, huyện Krông B, tỉnh Đắk Lắk, mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị H là đương sự yêu cầu phải chịu Lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng (*Ba trăm nghìn đồng*). Được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí là 300.000 đồng mà bà H đã nộp theo biên lai thu tiền tạm ứng lệ phí số 0013443 ngày 05 tháng 6 năm 2023 tại Chi cục thi hành án dân sự huyện Krông Bông.

3. Người yêu cầu có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 07 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND huyện Krông Bông;
- UBND thị trấn Krông Kmar;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án, VP.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Chu Văn Hồi